

Konsthallen har haft sina lokaler vid Götaplatsen i snart 100 år. Nu uppmärksammas konsthallen i ett rejält praktverk.

Bild: Peo Olsson

Konsthallens historia: skandal och nationalism

”Göteborgs konsthall – En hundraårig konsthistoria” är ett sakligt och omfångsrikt praktverk om konsthallen vid Götaplatsen. GP:s skribent Sara Arvidsson kan nästan ”känna dofterna från de olika epokerna”.

Sakprosa

Göteborgs konsthall – En hundraårig historia

Redaktör: Andréas Hagström
Medverkande: Stina Edblom, Martin Gustavsson, Maria Görts, Lisa Rosendahl, med flera.
Null & Void Books

Det finns inget annat ställe som är så synonymt med turist-Göteborg som Götaplatsen, trots att dess monumentalitet tycks uppmuntra till torgskräck. I den nya boken ”Göteborgs konsthall – En hundraårig historia” läser jag att konstnären Carl Kylberg upplevde platsen på ett liknande sätt redan under 1930-talet: ”Det finns ändå en mängd göteborgare som överger sin Götaplatsfobi då färgerna spela upp till fest i Konsthallen”. Det känns ändå hoppfullt.

Konstmuseet och den intelligande konsthallen ritades av arkitekterna Arvid Bjerke och Sigfrid Ericson och byggdes i samband med jubileumsutställningen som

öppnade 1923. Till skillnad från museet vars nyklassicistiska huskropp medvetet gjordes imposant är konsthallen mer nedtonad. En av tankarna bakom evenemanget var att stärka stadens varumärke. Den nationalistiska vägen som spreds över Europa vid mellankrigstiden var påtaglig och den första utställningen på konsthallen kom således att koncentrera sig på nordisk konst.

Redaktören Andréas Hagström och flera essäister tar i boken ett stadigt grepp om läsaren. Namn, utställningar, ekonomiska kriser, nedläggningshot, konflikter och trender inom konsten beskrivs på ett sakligt sätt. En av behållningarna med denna tegelsten till bok är att den inte begränsar sig till konsthallens direkta sfär, utan likaså för in stadens och landets övriga kulturklimat. Händelsekedjorna blir begripliga och stundtals kan jag nästan känna dofterna från de olika epokerna. Bland annat blir jag upplyst om att andra världskriget förde med sig en ny vind av kvinn-

”

Denna boks omfång och utförlighet gör det omöjligt att förbise Göteborgs konsthalls omistliga betydelse för kulturlivet i staden.

liga konstnärer; liksom i det övriga arbetslivet ökade deras synlighet när männen drog ut i krig. Denna period blev dock kortvarig, så fort männen kom tillbaka började de dominera igen.

Ibland blir texterna lite väl faktsäckade och kompakta, formell information staplas på sidorna, men ett flertal charmiga berättelser om excentriska personer och deras misstag lättar upp stämningen. Ett exempel på detta är historien om när en berusad Isaac Grünewald slog till en tågkonduktör, något han senare fick sitta i fängelse för. De omsusade utställningarna är många och de beskrivs noggrant. Flera av dem var jag väl bekant med sedan tidigare, andra har gått mig förbi. Mest känd är nog ”Skräck” från 1970 som blev intendenten Carl-Erik Hammaréns sista utställning på konsthallen. Peter Dahls målning föreställande prinsessan Sibylla i en sexorgie väckte protester och den beslagtogs av polisen en vecka efter vernissagen.

Verksamheten har inte helt förvånande speglat de rådande epokerna. Skandalerna verkar med tiden ha blivit färre. Kort uttryckt präglades de tidiga decennierna av modernistiskt måleri, medan

1960-talets ungdomskultur bidrog till happenings och rebellisk konst. Därefter följde 70-talets politiskt engagerade realism, 80-talets ironiska postmodernism, för att slutligen landa i den pluralistiska samtidskonst vi ser i dag. Konsthallen drevs till en början av Göteborgs konsthall och var således en kommersiell rörelse, vilket kom att ändras under 60-talet då staden tog över. Detta har givetvis även påverkat utställningsprogrammet.

Sedan en lång tid har det pratats om en flytt av verksamheten; de gamla lokalerna är bristfälliga. Ingen vet dock när eller om detta kan ske. Det ges inte heller några besked om detta i texterna.

Denna boks omfång och utförlighet gör det omöjligt att förbise Göteborgs konsthalls omistliga betydelse för kulturlivet i staden. Konsten marginaliseras ofta men den har påverkat stadens utformning mer än vi tror. Till exempel: det är troligen inte så många som vet att det faktiskt var Grünewalds färgpalett som inspirerade till de rosa tonerna vi fortfarande kan se på Liseberg.

Sara Arvidsson